

V Bruseli 8. júna 2020
(OR. en)

8668/20

SOC 400
EMPL 316
SAN 190
EDUC 252
ECOFIN 487

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od: Generálny sekretariát Rady

Komu: Delegácie

Č. predch. dok.: CM 2525/20

Predmet: **Závery Rady o demografických výzvach – ďalší postup**

Delegáciám v prílohe zasielame závery Rady o demografických výzvach – ďalšom postupe, ktoré Rada schválila písomným postupom 8. júna 2020.

Demografické výzvy – ďalší postup

závery Rady

UZNÁVAJÚC, že

1. V strategickom programe na roky 2019 – 2024 sa stanovuje, že dlhodobý udržateľný a inkluzívny rast sa musí postaviť na nových základoch a súdržnosť v EÚ sa musí posilniť. To si vyžaduje dosiahnutie vzostupnej konvergenencie ekonomík a riešenie mnohých výziev vrátane tých, ktoré vyplývajú z demografických zmien.
2. Európsky pilier sociálnych práv slúži ako návod na dosiahnutie efektívnych výsledkov v oblasti zamestnanosti a v sociálnej oblasti v záujme sociálne férovej a spravodlivej transformácie na klimatickú neutralnosť, digitalizácie a demografických zmien.
3. Vypuknutie a šírenie pandémie COVID-19 je bezprecedentnou globálnou výzvou, ktorá rôznorodo zasiahne aj rozličné odvetvia našej spoločnosti, ekonomiky, trhy práce, systémy zdravotnej a sociálnej starostlivosti, rozpočty rodín a každodenný život našich občanov, a ktorá môže priniesť nové demografické výzvy.
4. Zmeny klímy, technológií a demografie ovplyvňujú a pretvárajú naše spoločnosti a spôsob života¹. Keďže udržateľný rozvoj a inkluzívny hospodársky rast si vyžadujú ľudský kapitál a nové, inovačné riešenia, vo všetkých členských štátoch sa musí podporovať demografická obnova, ktorá by na úrovni EÚ mala mať rovnakú prioritu ako klimatická neutralita a digitalizácia. To by sa malo predpokladať a odrážať vo všetkých budúcich iniciatívach Komisie horizontálnym spôsobom.

¹ Politické usmernenia pre budúcu Európsku komisiu 2019 – 2024

5. Mobilita pracovnej sily v rámci EÚ súvisí s demografickými zmenami, v niektorých regiónoch zmierňuje demografické tlaky, v iných situáciu zhoršuje. Voľný pohyb pracovníkov je jednou zo základných slobôd Únie a mal by ňou aj ostať. Hoci uľahčil mobilitu pracovnej sily v rámci EÚ, viedol aj k rozmanitým javom v rôznych regiónoch Únie: únik mozgov, prílev mozgov, opätovné získanie mozgov, cirkulácia mozgov a pokles počtu obyvateľstva vo všeobecnosti. Je dôležité aby sa v zaostávajúcich regiónoch zabezpečili podmienky, ktoré ich zdynamizujú a zatriktívnia, čím prispejú k ich udržateľnému rozvoju.
6. Počas globálnej pandémie COVID-19 by sa mal úplne zachovať voľný pohyb pracovníkov, pričom je potrebné prijať všetky nutné opatrenia zamerané na zabránenie šírenia vírusu a ochranu práv a zdravia zraniteľných pracovníkov.
7. V rokoch 2023 až 2060 sa očakáva pokles európskej pracovnej sily (vo veku 20 – 64 rokov) o 8,2 % (približne 19 miliónov ľudí). Od tohto klesajúceho počtu obyvateľov v produktívnom veku sa očakáva, že bude poskytovať prostriedky na dôchodky a služby zdravotnej starostlivosti pre rýchlo rastúcu skupinu dôchodcov, čo ohrozuje udržateľnosť a primeranosť dôchodkových systémov². Na udržanie hospodárskeho rastu je dôležité investovať do zručností s cieľom podporiť rast produktivity a v plnej miere využívať dostupné pracovné sily integráciou žien a v súčasnosti nedostatočne zastúpených skupín, najmä mladých ľudí, starších ľudí a osôb so zdravotným postihnutím, ako aj – v prípade, že sa to považuje za vhodné – zväziť legálnu migráciu, aby sa zmiernil pokles počtu obyvateľov v produktívnom veku, a to pri rešpektovaní vnútroštátnych právomocí.

² Híbková analýza Európskeho parlamentu: „Demografické vyhliadky Európskej únie v roku 2019“ (dostupné v angličtine: „Demographic outlook for the European Union 2019“).

8. Demografické trendy v EÚ jasne ukazujú na starnutie obyvateľstva, pričom miera plodnosti je niekedy výrazne pod úrovňou jednoduchej reprodukcie obyvateľstva 2,1³. Takmer pätina (19,7 %) celkového obyvateľstva EÚ má viac ako 65 rokov a očakáva sa, že do roku 2050⁴ táto kohorta dosiahne 28,5 % celkovej populácie. To poukazuje na neustály nárast indexu ekonomického zaťaženia. Starnúca spoločnosť prináša výzvy, ale aj príležitosti pre hospodársky a sociálny rozvoj a pre spoločnosť ako celok. Mohla by zohrávať dôležitú úlohu pri vytváraní pracovných miest a pri podpore činností v rôznych odvetviach. Keďže vďaka pokroku okrem iného v oblastiach medicíny a verejnej zdravotnej starostlivosti, sociálneho zabezpečenia a odstránenia chudoby žijeme dlhšie a zdravšie, v striedajúcej ekonomike a v odvetví starostlivosti vzniknú nové príležitosti. Okrem hospodárskeho významu by sa „starnúca ekonomika“ mala považovať za znak spoločenského a kultúrneho pokroku a mala by byť spojená s pozitívnou a sociálne inkluzívnou identitou starších ľudí v Európe. Zvyšovanie strednej dĺžky života a kvality života treba považovať za úspech sociálneho modelu v rámci základných hodnôt EÚ. Prvým cieľom, pokiaľ ide o starnutie obyvateľstva, je zamerať sa na dobre ciele politiky a zabezpečenie komplexného systému zdravotnej starostlivosti primeranej veku počas celého života, najmä v prípade závislých osôb.
9. Starší ľudia sú cennou súčasťou spoločnosti, a preto by sa mali účinne zapájať do jej života v plnom rozsahu, žiť dôstojne a čo najnezávislejšie, a to vrátane osôb so zdravotným postihnutím. Demografické trendy vrátane rýchlo starnúceho obyvateľstva a dlhšej strednej dĺžky života znamenajú, že v Európe sa zvýši potreba podpory zdravia a pohody, dlhodobej starostlivosti, ako aj tlak na systémy zdravotnej starostlivosti a dôchodkového zabezpečenia. Táto výzva by sa mala vnímať ako príležitosť na rozvoj nových služieb, nových pracovných miest a nových foriem spolupráce, ako aj na sociálny rozvoj. Dostupné technológie sociálneho zabezpečenia a digitalizácia môžu pomôcť pri riešení týchto výziev.

³ Oznámenie Komisie Európskemu parlamentu, Rade, Európskemu hospodárskemu a sociálnemu výboru a Výboru regiónov: „Silná sociálna Európa pre spravodlivú transformáciu“, 14. januára 2020.

⁴ „Starnúca Európa, obraz života starších ľudí v EÚ“ (dostupné v angličtine: „Ageing Europe, Looking at the lives of older people in the EU“), vydanie 2019.

10. Aktívne začleňovanie mladých ľudí do trhu práce a do spoločnosti má zásadný význam. Mladí ľudia môžu byť obzvlášť zraniteľní z dôvodu prechodného obdobia života, ktorým prechádzajú, nedostatku odbornej praxe alebo dokonca základných zručností, neadekvátneho vzdelania alebo odbornej prípravy, obmedzeného rozsahu sociálnej ochrany, obmedzeného prístupu k finančným zdrojom a neistých pracovných podmienok⁵.
11. Výchova detí je dlhodobým úsilím a na to, aby boli demografické politiky účinné, musia byť spoľahlivé a trvalé. Investície do dostupného a vysokokvalitného vzdelávania a starostlivosti v ranom detstve môžu prispieť k demografickej obnove a môžu mať významné pozitívne výsledky, najmä pre sociálno-ekonomicky znevýhodnené deti, čo pomôže zvýšiť odolnosť budúcej pracovnej sily voči demografickým výzvam, ako aj dosiahnuť lepšie sociálne výsledky počas celého životného cyklu.
12. Barcelonské ciele týkajúce sa dostupnosti vysokokvalitných a cenovo dostupných zariadení starostlivosti o deti v predškolskom veku (90 % detí od troch rokov do veku povinnej školskej dochádzky a 33 % detí mladších ako tri roky, ktoré navštevujú zariadenia starostlivosti o deti) by sa mali ďalej plniť v členských štátoch, ktoré zaostávajú, aby sa zabezpečila vzostupná konvergenciu.
13. Verejné politiky by mali byť navrhnuté tak, aby vytvárali podmienky, okrem iného hospodárske prostredie, ktoré umožňuje jednotlivcom a rodinám mať toľko detí, koľko si želajú, a žiť kvalitnejší život, žiť v bezpečí a dosiahnuť rovnováhu medzi pracovnými, rodinnými a opatrovateľskými povinnosťami.
14. Cieľom smernice o rovnováhe medzi pracovným a súkromným životom z roku 2019 je dosiahnuť rovnosť medzi ženami a mužmi, pokiaľ ide o príležitosti na trhu práce a zaobchádzanie v práci, a to uľahčením zosúladenia pracovného a rodinného života a opatrovateľských povinností pre pracovníkov, ktorí sú rodičmi alebo opatrovateľmi, a podporiť rovnaké rozdelenie týchto povinností, ako sa uvádza v zásade 9 Európskeho piliera sociálnych práv.

⁵ Odporúčanie Rady z 22. apríla 2013 o zavedení záruky pre mladých ľudí – 2013/C 120/01.

15. V dôsledku urbanizácie, nedostatočných pracovných príležitostí, nízkych príjmov a neadekvátnych služieb veľa vidieckych oblastí a ostrovných regiónov zaznamenáva pokles počtu obyvateľov, čo zvyšuje priepasť medzi mestami a vidiekom, a to si vyžaduje prijatie integrovanej stratégie s cieľom posilniť udržateľný rozvoj týchto regiónov na základe ich špecifického potenciálu.
16. Posilnenie dopravných spojení a ďalší rozvoj verejnej dopravy umožňujú ľuďom voľne sa pohybovať, pričom riešia nedostatky v prepojení, a tým podporujú sociálnu súdržnosť.
17. Demografická zmena ponúka príležitosť na prispôsobenie dôchodkových systémov, systémov zdravotnej starostlivosti a systémov dlhodobej starostlivosti. Aktívne a zdravé starnutie podporované účinnými systémami zdravotnej starostlivosti, pružnými, primeranými a individualizovanými modelmi starostlivosti, ako aj zamestnateľnosť starnúceho obyvateľstva sú nevyhnutné na zabezpečenie udržateľnosti systémov sociálneho zabezpečenia a starostlivosti. Zlepšenie pokrytia, dostupnosti, primeranosti a udržateľnosti je kľúčom k modernizácii systémov sociálnej ochrany⁶ a k posilneniu ich odolnosti voči krízam v oblasti zdravotníctva a sociálnej oblasti, ako je napríklad celosvetová pandémia COVID-19.
18. EÚ v súčasnosti smeruje k spoločnostiam, v ktorých ľudia žijú dlhšie, majú nižšiu plodnosť a vyššie vzdelanie. Komplexný, presný a fakticky podložený obraz o súčasnej situácii a budúcich prognózach sa dá získať skúmaním údajov o migrácii, plodnosti a úmrtnosti⁷, spolu s dosiahnutým vzdelaním a skutočnými úrovňami zručností, mierou účasti na trhu práce a inými sociálno-demografickými ukazovateľmi. Tvorba politiky založená na dôkazoch si vyžaduje platné, relevantné a aktuálne údaje rozčlenené podľa pohlavia a veku. Priebežne aktualizované údaje o demografických procesoch a faktoroch, ktoré ich ovplyvňujú, ako aj o osobitných potrebách a preferenciách žien a mužov všetkých vekových kategórií predstavujú základný nástroj na tvorbu demografických politík a hodnotenie ich výsledkov.
19. Pri navrhovaní demografických politík veľmi potrebná medziodvetvová koordinácia a spolupráca medzi sociálnymi, rodinnými a zdravotníckymi službami, službami v oblasti zamestnanosti, vzdelávania a starostlivosti, vrátane všetkých hospodárskych odvetví, pri zohľadnení hospodárskych podmienok každého členského štátu.

⁶ Spoločná správa o zamestnanosti – 6346/20.

⁷ <https://ec.europa.eu/eurostat/web/population/overview>

20. Kľúč k úspechu spočíva v účinnej koordinácii a spolupráci na všetkých úrovniach verejnej správy: národná, regionálna a miestna spolupráca so sociálnymi partnermi, občianskou spoločnosťou a inými príslušnými zainteresovanými stranami, spolupráca na všetkých úrovniach s cieľom uspieť.

VZHLADOM NA TO, ŽE

21. V prieskumnom stanovisku Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru na tému „Demografické výzvy v EÚ vzhľadom na hospodárske a rozvojové rozdiely“ sa zdôrazňuje, že kvalitné, prístupné a cenovo dostupné vzdelávanie, starostlivosť a pomoc (pre deti, zdravotne postihnuté osoby a staršie osoby) majú kľúčový význam pri riešení demografických výziev a podpore rastu populácie⁸.
22. Správa, ktorá bola tlmočená v rámci Európskeho roka aktívneho starnutia (2012), že solidarita medzi generáciami dokáže odolať skúške starnutia obyvateľstva, je stále relevantná.
23. V záveroch Rady o hospodárstve zameranom na dobré životné podmienky (2019) sa zdôrazňuje niekoľko kľúčových prvkov pre odolnosť našich hospodárstiev a spoločností a ich budúcej prosperite vrátane dostupného a vysokokvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, ako aj celoživotného vzdelávania, spravodlivých pracovných programov, primeraných a udržateľných systémov sociálnej ochrany, prístupu k službám, digitalizácie a ďalšieho technologického vývoja,

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

VYZÝVA členské štáty, aby:

24. VYPRACOVALI A AKTUALIZOVALI rámec pre demografické politiky zahŕňajúci sociálnych partnerov, občiansku spoločnosť a iné relevantné zainteresované strany v súlade s ich právomocami;

⁸ <https://www.eesc.europa.eu/sk/our-work/opinions-information-reports/opinions/demographic-challenges-eu-light-economic-and-development-inequalities-exploratory-opinion-request-croatian-presidency>.

25. RIEŠILI súčasný a budúci nesúlad medzi ponukou pracovnej sily a dopytom po nej, keďže digitálna transformácia, globalizácia a demografické zmeny vytvárajú dopyt na trhu práce prostredníctvom vytvárania a rušenia pracovných miest, ako aj zmenou povahy existujúcich povolání, a to pri zohľadnení vplyvu demografických zmien na procesy trhu práce s cieľom využívať výhody digitálnej transformácie a globalizácie na vytváranie nových pracovných príležitostí vo všetkých regiónoch;
26. PODPOROVALI zvyšovanie úrovne zručností prostredníctvom cenovo dostupného, prístupného a inkluzívneho kvalitného vzdelávania a odbornej prípravy, a tiež prostredníctvom celoživotného vzdelávania vrátane digitálnych zručností, s cieľom pomôcť zvýšiť prístup na trh práce a udržať hospodársky rast, sociálne začlenenie a osobné naplnenie žien aj mužov;
27. PODNECOVALI A PODPORILI nadobúdanie zručností v oblasti vedy, technológie, inžinierstva a matematiky (STEM) a motivovali pritom mladých ľudí, najmä mladé ženy, aby sa chopili kariéry v oblasti STEM, ďalej investície do vzdelávania a odbornej prípravy, výskumu, inovácií a umelej inteligencie, ktoré môžu EÚ pomôcť pri riešení demografických výziev a môžu zvýšiť produktivitu a udržať hospodársky rast vzhľadom na klesajúci počet obyvateľov v produktívnom veku, a zároveň vytvárali kvalitné pracovné miesta, ktoré priťahujú talenty;
28. ZVÝŠILI informovanosť o dôležitosti začlenenia žien a nedostatočne zastúpených skupín, najmä mladých ľudí, starších pracovníkov a osôb so zdravotným postihnutím, zlepšovania účasti na trhu práce vo všetkých vekových a iných skupinách s cieľom pomôcť zmierniť účinky demografického starnutia na udržateľnosť systémov sociálnej ochrany a podporiť rovnosť;
29. VYKONÁVALI inkluzívne sociálne a pracovné politiky založené na rovnakých príležitostiach, a najmä politiky v oblasti rovnováhy medzi pracovným a súkromným životom, a to prostredníctvom podpory účasti žien na trhu práce, pružných foriem organizácie práce pre ženy aj mužov, poskytovania prístupných a cenovo dostupných vysokokvalitných služieb starostlivosti o deti a dlhodobej starostlivosti, ako aj rovnomerného rozdelenia povinností týkajúcich sa domácnosti a opatrovateľstva medzi ženami a mužmi, s cieľom umožniť rodičom alebo osobám s opatrovateľskými povinnosťami byť súčasťou pracovnej sily a spoločnosti;

30. POKROČILI pri vykonávaní a zabezpečovaní zásady rovnakého odmeňovania za prácu rovnakej hodnoty pre ženy a mužov s cieľom odstrániť rodové rozdiely v oblasti zamestnanosti, odmeňovania a dôchodkov;
31. PODPORILI investície do detí vo forme sociálnych investícií, ktoré v budúcnosti prinesú najvyššie výnosy. To zahŕňa úsilie o prerušenie cyklu chudoby z generácie na generáciu prostredníctvom cielených investícií na zníženie chudoby detí;
32. PODPORILI a ZDÔRAZNILI primerané a koordinované politiky, ktoré poskytujú rôzne druhy finančnej a inej podpory rodinám, najmä tým, ktoré vychovávajú deti (napr. platená dovolenka, prídavky na deti, vhodné daňové systémy a systémy dávok, dotované riešenia v oblasti bývania a podpora pre študentov) vrátane inovačných riešení;
33. ZDÔRAZNILI význam solidarity medzi generáciami, PODPORILI aktívne a zdravé starnutie a ZABEZPEČILI prístup k potrebnej podpore starnúceho obyvateľstva a ich rodín vrátane prispôsobiteľnosti prostredí, v ktorých žijeme, elektronického zdravotníctva a umelej inteligencie vzhľadom na ich vplyv na riešenie problémov starnutia a straty samostatnosti;
34. ZVYŠOVALI povedomie obyvateľstva o právach starších osôb na nezávislý a dôstojný život, o ktorom rozhodujú sami, ako aj práve účasti na spoločenskom živote, a to aj v čase krízy, akou je súčasná globálna pandémia COVID-19, a podporovali zdravé a aktívne starnutie, investovali do sociálnej ochrany a vo všetkých ohľadoch venovali pozornosť pozitívnemu zaobchádzaniu so staršími osobami;
35. PODPORILI práva starších osôb so zdravotným postihnutím, s cieľom zabezpečiť pre nich dôstojné životné podmienky a plnú účasť na živote spoločnosti a ZAOBERALI SA zlučiteľnosťou invalidných a starobných dôchodkov;
36. RIEŠILI výzvy a VYUŽÍVALI príležitosti vyplývajúce z rastúceho dopytu po dlhodobej starostlivosti v dôsledku starnutia a SKÚMALI, ako možno digitalizáciu a technológie sociálneho zabezpečenia lepšie začleniť do služieb starostlivosti s cieľom zlepšiť prístupnosť a poskytovanie služieb;

37. IDENTIFIKOVALI oblasti a regióny, v ktorých môže byť potrebná intervencia, pokiaľ ide o dopravnú dostupnosť, pretože nedostatok prístupu k jednotlivým druhom dopravy znamená v mnohých prípadoch nedostatok prístupu k vysokokvalitnému vzdelaniu a odbornej príprave, kultúre, trhom práce alebo zdravotníckym službám;
38. ZABEZPEČILI, vzhľadom na vnútroštátne okolnosti, prístup k primeranej sociálnej ochrane pre všetkých pracovníkov, bez ohľadu na druh zamestnaneckého vzťahu a trvanie zamestnania, a za porovnateľných podmienok pre samostatne zárobkovo činné osoby⁹¹⁰;
39. ZVÁŽILI – v prípade, že sa to považuje za vhodné – legálnu migráciu, aby sa zmiernil pokles počtu obyvateľov v produktívnom veku, a to pri rešpektovaní vnútroštátnych právomocí;

VYZÝVA členské štáty a Európsku komisiu, aby v súlade so svojimi príslušnými právomocami s prihliadnutím na vnútroštátnu situáciu a rešpektujúc úlohu a autonómiu sociálnych partnerov:

40. PODPORILI vykonávanie zásad Európskeho piliera sociálnych práv ako nevyhnutného kroku k rovnosti príležitostí a prístupu na trh práce, k spravodlivým pracovným podmienkam, ako aj k sociálnej ochrane a začleneniu;
41. VYKONÁVALI účinné politické opatrenia založené na dôkazoch na vnútroštátnej úrovni a na úrovni Únie s cieľom riešiť spoločné výzvy vyplývajúce z demografických zmien, vrátane dostupnosti vysokokvalitnej dlhodobej starostlivosti a udržateľnosti a primeranosti systémov sociálnej ochrany;
42. VENOVALI POZORNOSŤ nerovnováhe mobility v rámci EÚ s cieľom zvýšiť sociálnu súdržnosť a transformovať únik mozgov na cirkuláciu mozgov alebo prílev mozgov a USILOVALI SA o neustále zvyšovanie úrovne zručností a rekvalifikáciu pracovnej sily s prihliadnutím na dynamickú povahu trhu práce a environmentálnu, technologickú a demografickú transformáciu s cieľom riešiť regionálne rozdiely, vyludňovanie vidieka a mestské výzvy;

⁹ Odporúčanie Rady z 8. novembra 2019 o prístupe k sociálnej ochrane pre pracovníkov a samostatne zárobkovo činné osoby (2019/C 387/01).

¹⁰ Európsky pilier sociálnych práv.

43. ZLEPŠILI vedomostnú základňu a pochopenie významu „striebornej ekonomiky“ a ZVÝŠILI povedomie o nej, ako aj o príležitosti jej celkového pozitívneho vplyvu, ktorý by mal byť založený na rovnováhe hospodárskych a ľudských potrieb;
44. POVZBUDILI inovačné riešenia, ktoré uľahčujú a dodávajú pridanú hodnotu účasti starších osôb na spoločenskom živote a na trhu práce v súlade s ich schopnosťami a záujmami a ktoré podporujú zdravé a aktívne starnutie vo všetkých politikách, a PODPORILI práva starších osôb so zdravotným postihnutím;
45. ZVÝŠILI prístup cenovo dostupných, vysokokvalitných a v prípade potreby integrovaných sociálnych, rodinných a zdravotníckych služieb, služieb zamestnanosti, vzdelávania, bývania, starostlivosti a dopravy, ktoré môžu byť dôležitými faktormi na zmiernenie rozdielov medzi mestom a vidiekom;
46. POSILNILI schopnosť zmierniť prípadné nové demografické výzvy vznikajúce v dôsledku globálnej pandémie COVID-19 a ZAISTILI odolnosť spoločnosti;
47. SLEDOVALI pokrok vo vykonávaní spoločného európskeho plánu smerom k odolnejšej, udržateľnejšej a spravodlivejšej Európe¹¹ zameraného na koordinovanú a inkluzívnu stratégiu na prekonanie súčasnej fázy globálnej pandémie COVID-19 a POSILNILI koordináciu hospodárskych stratégií s cieľom dosiahnuť obnovu výrobných činností a fungovanie trhov práce;

VYZÝVA Európsku komisiu, aby:

48. ĎALEJ ROZPRACOVALA spoločný základ a interaktívny celoeurópsky zdroj na získanie včasných, konzistentných, spoľahlivých, porovnateľných a dostupných údajov, rozčlenených podľa pohlavia a veku s cieľom riešiť demografický vývoj a PODPORILA vnútroštátne politiky zamerané na riešenie demografických výziev pri zohľadnení demografických prognóz a zistených vplyvov demografických zmien na európsku spoločnosť, najmä vzhľadom na oživenie po kríze súvisiacej s ochorením COVID-19;

¹¹ https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/communication_-_a_european_roadmap_to_lifting_coronavirus_containment_measures_0.pdf

49. VYPRACOVALA, ak je to relevantné, primeranú a diferencovanú stratégiu vrátane možného cieľeného európskeho financovania pre členské štáty, ich vidiecke oblasti, ostrovy a ďalšie regióny, ktoré sú najviac postihnuté úbytkom obyvateľstva, najmä ak je to dôsledok nedostatočných pracovných príležitostí, služieb alebo dopravných spojení osobitne navrhnutých tak, aby prilákali ľudí do týchto regiónov;
50. ZABEZPEČILA, aby všetky návrhy a iniciatívy v oblasti politiky boli doplnené o komplexné posúdenie demografických a územných vplyvov, ktoré by prebiehali súbežne s hospodárskymi, environmentálnymi a sociálnymi posúdeniami vplyvov, s cieľom prispieť k tomu, aby sa zaostávajúce regióny stali dynamickejšími a atraktívnejšími, čím by sa prispelo k sociálnej a územnej súdržnosti Únie;
51. ZAČALA komplexné posúdenie starnutia obyvateľstva a jeho dôsledkov vrátane jeho dlhodobých účinkov na hospodárstvo a spoločnosť EÚ, a následne konkrétne iniciatívy s náležitým ohľadom na právomoc členských štátov s cieľom premeniť túto výzvu na nové príležitosti, a tým zabezpečiť z dlhodobého hľadiska inkluzívny a udržateľný hospodársky rast a systémy sociálnej ochrany;
52. NAVRHLA samostatnú stratégiu dlhodobej starostlivosti zameranú na zvýšenie účasti žien na trhu práce s cieľom zachovať inkluzívny a nediskriminačný hospodársky rast a zmierniť riziká a tlaky na verejné financie a sociálne výdavky, ktoré vo všeobecnosti súvisia so starnutím obyvateľstva, so zreteľom na rovnováhu medzi pracovným a rodinným životom;
53. DODALA včas návrh na európsku záruku pre deti;
54. NAVRHLA, aby sa rok 2023 určil za Európsky rok boja proti chudobe detí;
55. ZABEZPEČILA, aby investície prostredníctvom fondov EÚ hmatateľným spôsobom prispeli k riešeniu demografických výziev na národnej a regionálnej úrovni, pri zohľadnení mobility v rámci EÚ, a to určením konkrétnych opatrení zmierňujúcich najakútnejšie vplyvy demografických trendov a vytvorením prostriedkov na výmenu najlepších postupov, aby sa príslušné zainteresované strany mohli navzájom poučiť zo svojich skúseností;

56. ZABEZPEČILA, aby sa demografické výzvy primerane zohľadnili v rámci európskeho semestra, najmä pokiaľ ide o ich vplyv na hospodárstvo a na systémy sociálnej ochrany, so zreteľom na konkrétne súvislosti v každom členskom štáte;

VYZÝVA Výbor pre zamestnanosť a Výbor pre sociálnu ochranu, aby:

57. SA USILOVALI rozvíjať a aktualizovať primerané súbory demografických ukazovateľov z tých, ktoré sa používajú v súčasnosti, rozčlenených podľa pohlavia a veku, a v prípade potreby VYPRACOVALI nové súbory s odkazom na trh práce a sociálno-ekonomickú súdržnosť a v uplatniteľných prípadoch v spolupráci s inými príslušnými prípravnými orgánmi Rady, najmä v oblasti ekonómie a financií;
58. PODPORILI výmenu najlepších postupov medzi členskými štátmi pri riešení demografických výziev s odkazom na trh práce a sociálno-ekonomickú súdržnosť;

VYZÝVA Komisiu a Výbor pre sociálnu ochranu, aby:

59. VYPRACOVALI štúdiu o vplyve demografického vývoja na primeranosť dôchodkov a dlhodobej starostlivosti.